

Hodnocení kvality studijního programu

Mezikulturní komunikace čeština – němčina / Interkulturelle Kommunikation und Translation Tschechisch – Deutsch

V souladu s čl. II. odst. 5 smlouvy o spolupráci mezi Univerzitou Karlovou a Univerzitou Lipsko při naplňování společného studijního programu s dvojitým diplomem (*Agreement on the Double Bachelor's Degree Programme „B.A. Interkulturelle Kommunikation und Translation Deutsch/Tschechisch“ „Bc. Mezikulturní komunikace čeština – němčina“*) uzavřené dne 18. září 2019 realizuje Výkonná rada (Executive Board) studijního programu *Mezikulturní komunikace: čeština a němčina pro překlad a tlumočení / Interkulturelle Kommunikation: Übersetzen und Dolmetschen Tschechisch-Deutsch* hodnocení jeho kvality. Toto hodnocení se řídí principem parity mezi oběma partnerskými institucemi, a to jak v administrativních, tak v akademických ohledech.

Základní údaje o studijním programu

Hodnocený bakalářský studijní program (SP) byl na Univerzitě Lipsko (UL) **vytvořen** v roce 2014, na Univerzitě Karlově (UK) pak v roce 2015 a je realizován na základě výše uvedené smlouvy o spolupráci. Smlouva v aktuálním znění platí pro období let 2019–2024. Podléhá revizi každých pět let. Příští revize smlouvy je možná k září r. 2024. Smlouva obsahuje revolvingové ustanovení, jež stanoví, že v případě absence připomínek z té či oné smluvní strany se platnost smlouvy prodlužuje o období dalších pěti let.

SP je realizován v Ústavu translatologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (ÚTRL FF UK) a v ústavu Institut für Slavistik, Philologische Fakultät der Universität Leipzig (IS PF UL).

Stav **akreditace** (týká se ÚTRL FF UK): Rada pro vnitřní hodnocení FF UK v prosinci 2019 udělila oprávnění uskutečňovat tento SP typu double degree (DD) na dobu 10 let. Příští akreditační řízení tedy proběhne před koncem roku 2029.

Stav **akreditace** (týká se UL): Rektorát Univerzity Lipsko usiluje o akreditaci u všech studijních programů do roku 2025 v rámci vnitřního systému zajišťování kvality. U vybraných mezinárodních studijních programů se plánuje akreditace na úrovni programů.

Systému zajišťování kvality na UL udělila dne 10. července 2018 Centrální agentura pro hodnocení a akreditace (Zentrale Evaluations- und Akkreditierungsagentur, ZEvA) tzv. systémovou akreditaci. To zaručuje, že UL je schopna samostatně ověřovat kvalitu svých studijních programů a dále ji zvyšovat. Tomuto systému zajišťování kvality podléhají samozřejmě i mezinárodní studijní programy.

Podle saského zákona o svobodách vysokých škol (Sächsisches Hochschulfreiheitsgesetz, SächsHSFG, § 9) je UL povinna komplexně zajišťovat kvalitu svých výukových programů. Proto byly v mezinárodních studijních programech zavedeny dodatečné mechanismy interní a externí evaluace, které mají zajistit průběžné zvyšování kvality těchto programů. Tyto mechanismy jsou zakotveny jako závazné také v dohodách o spolupráci se zahraničními partnerskými vysokými školami.

Studium typu double degree je **charakteristické** tím, že studenti jsou od počátku zapsáni jako studenti obou univerzit a po úspěšném absolvování obdrží diplom z obou těchto univerzit. Student absolvuje během tříletého bakalářského studia dva semestry na partnerské univerzitě v zahraničí.

Program je výjimečný tím, že se jedná o jediný SP typu double degree na bakalářské úrovni v rámci FF UK. Program se ve sledovaném období těšil podpoře vedení fakulty, a to ze strany pana děkana, paní proděkanky pro zahraničí, paní proděkanky pro studium, jakož i pana proděkana pro přijímací řízení a vnější vztahy a dále pana ředitele ÚTRL. Hladký administrativní průběh programu zajišťovalo Studijní oddělení, zejména jeho vedoucí a referentka pro tento SP. Výuku a administrativu v ÚTRL zajišťovali příslušní vyučující ÚTRL.

Vyučujícím Univerzity Lipsko ze zúčastněných ústavů (kromě ústavu Institut für Slavistik především Institut für Angewandte Linguistik und Translation, IALT), jakož i koordinačnímu týmu, který sídlí v ústavu Institut für Slavistik, se dostává centrální podpory ze strany Zahraničního odboru UL (Stabsstelle Internationales). Ten asistuje při všech administrativních úkonech daného studijního programu, především pokud jde o uchazeče a jejich přijetí ke studiu, přičemž do těchto aktivit je zapojená i referentka pro mezinárodní studijní programy. Významnou pomoc kromě toho poskytuje oddělení ověřování výsledků studia a studijní oddělení, a to zejména při přijímání ke studiu a při uznávání kreditů získaných během studia v Praze, které je nutné pro vystavení diplomu double degree.

Studijní program se rovněž těší podpoře a zvyšování publicity ze strany rektorátu UL díky dlouholetému partnerství v rámci univerzity. V minulém roce kvůli pandemii musel být zrušen v Lipsku slavnostní svátek Dies academicus, na kterém se plánovalo společné ocenění programu double degree a jeho absolventů na úrovni rektorů obou univerzit. Počítá se s tím, že tato akce se bude konat v prosinci 2021.

Spolupráce mezi představiteli partnerských univerzit, konkrétně pak partnerských ústavů, probíhá k plné spokojenosti, dokonce lze konstatovat, že je nadstandardní

a přátelská. Spolupráce probíhá na různých úrovních – vědecké (účast na konferencích), na úrovni výuky (hostované přednášky a semináře, společné vedení/oponentura bakalářských prací, účast v komisi na závěrečných státních zkouškách) a též projektové (překladačský workshop – viz níže).

Informace o SP na webu FFUK: <https://www.ff.cuni.cz/prijimaci-rizeni/studijni-obory/bakalarske-obory/interkulturelle-kommunikation/>

Studijní plán pro studenty s domovskou univerzitou UK a studenty s domovskou univerzitou UL studující v Praze: http://www.ff.cuni.cz/wp-content/themes/ffuk/data/B_1_NKC_2020.doc

Informace o SP na webu ÚTRL: <https://utrl.ff.cuni.cz/cs/studium/studijni-program-double-degree/>

Informace o SP na webu UL: <https://www.philol.uni-leipzig.de/institut-fuer-slavistik/studium/studienangebot/b-a-interkulturelle-kommunikation-und-translation-tschechisch-deutsch-binational/>

Studijní plán pro studenty s domovskou univerzitou UL:

Bez předchozí znalosti češtiny: http://db.uni-leipzig.de/bekanntmachung/dokudownload.php?dok_id=4068

S předchozí znalostí češtiny: http://db.uni-leipzig.de/bekanntmachung/dokudownload.php?dok_id=4067

Metodologie hodnocení

Toto hodnocení uplatňuje postup dle metodiky ENQA
(<https://enqa.eu/index.php/home/esg/>).

Hodnocené období

Akademický rok (AR) 2020/2021

Hodnocení studijního programu DD

1) Hodnocení **měnicích se potřeb společnosti**

Měnicí se potřeby společnosti koordinátoři programu vzali v úvahu při tvorbě struktury programu a průběžně je zohledňují ve strategických rozhodnutích.

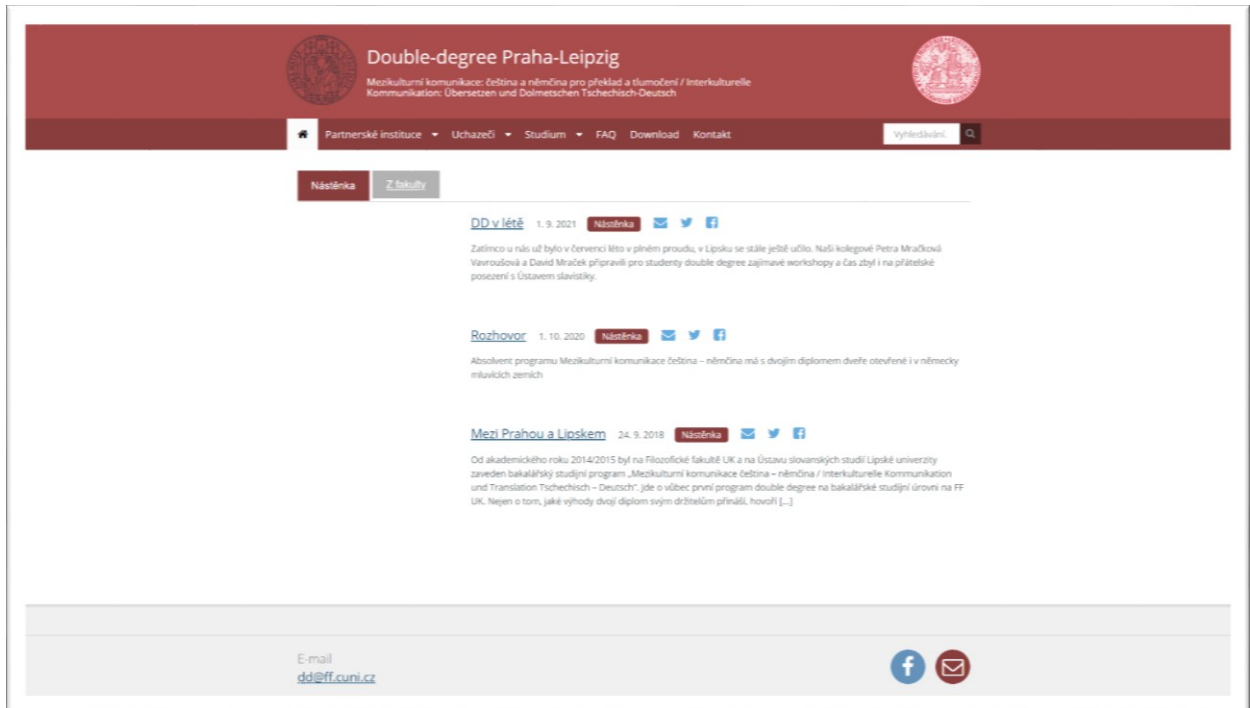
V hodnoceném období největší výzvou byla realizace programů v době pandemie COVID-19. I když online výuka mohla být a byla realizována efektivně a kvalitně, studentům chyběl sociální kontakt, který je v programu double degree důležitým faktorem.

2) Hodnocení **vzdělávacího prostředí**, podpůrných služeb a jejich vhodnosti pro daný studijní program

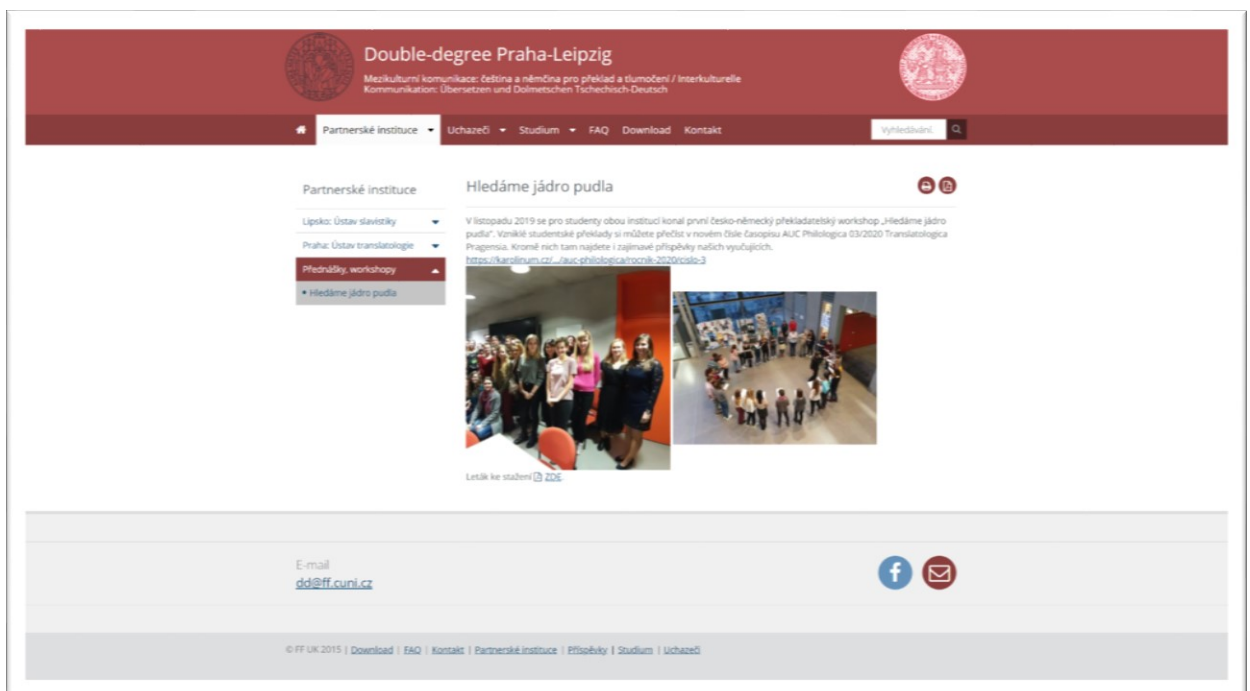
Pro zjednodušení komunikace byla založena **společná platforma pro sdílení dokumentů**, a to v rámci systému SharePoint FF UK.

Ve sledovaném období pandemie COVID-19 nadále působila komplikace při výuce. Navzdory tomu se však podařilo díky upravenému organizačnímu zajištění v realizaci výuky pokračovat bez větších obtíží.

Na webu UK byl vytvořen společný web pro daný SP, a to ve dvou jazykových verzích, česky a německy: <https://ddprahaleipzig.ff.cuni.cz/>. Aktuálně je sprovozněná česká verze, na verzi německé se pracuje.

Nový web SP DD: domovská stránka

Nový web SP DD: sekce Přednášky, workshopy

Ve spolupráci s odborem přijímacího řízení a vnějších vztahů FF UK se pak nadále počítá s popularizací SP, například během specializovaných veletrhů, a to zejména mezi

uchazeči o studium na FF UK (např. Den otevřených dveří online, 16. 1. 2021, záznam k dispozici zde: <https://www.youtube.com/watch?v=22HwUWq3gHU>).

Publicita pro studijní program je zajištěna na informačních stránkách týkajících se studijní nabídky Univerzity Lipsko, kde se nachází také příspěvky od studentů a ukázková přednáška (<https://www.uni-leipzig.de/studium/vor-dem-studium/studienangebot/studiengang/course/show/interkulturelle-kommunikation-und-translation-tschechisch-deutsch-ba/>). Do budoucna by měl být studijní program propagován cíleně mezi absolventy středních škol, a to zejména ve školách v příhraničních oblastech, které vyučují češtinu jako cizí jazyk.

Hodnocený studijní program double degree je uveden v databázi studijních programů Univerzity Lipsko a univerzita jej též propaguje přes sociální média. Kromě toho je součástí celostátní německé databáze pro vyhledávání studijních oborů Hochschulkompass (jedná se o společnou nabídku pod záštitou Německé rektorské konference) a databázi předních časopisů (např. ZEIT Campus). Německá akademická výměnná služba (DAAD) hodnocený studijní program propaguje na národní i mezinárodní úrovni díky tomu, že je uvedený v databázi Hochschulkompass, a díky tomu, že je programu udělena podpora v rámci programu DAAD nazvaném Integrované mezinárodní studijní programy double degree.

3) Hodnocení **obsahu studijního programu** ve světle nejnovějšího výzkumu v dané disciplíně (k zajištění **aktuálnosti** daného studijního programu)

Koordinátoři studijního programu ve svých strategických rozhodnutích zohledňují nejnovější výzkum v translatoologii a lingvistice. K aktuálnosti daného studijního programu přispělo zorganizování **Prvního pražsko-lipského překladatelského workshopu** v listopadu 2019 v Lipsku, nazvaného *Hledáme jádro pudla* (Erster Prag-Leipziger Übersetzungsworkshop: Die Suche nach des Pudels Kern), více informací je uvedeno zde: <https://www.schillers-erben.de/wp-content/uploads/2019/10/Workshop-Plakat-Des-Pudels-Kern-Ansicht-600x848.jpg>. Následně vyšlo nové číslo časopisu AUC Philologica 03/2020 Translatologica Pragensia, které editovali Petra Mračková Vavroušová, Věra Kloudová a Martin Šemelík, svými texty přispěli vyučující ÚTRL FF UK i IS PF UL, v sekci Varia – workshop Hledáme jádro pudla byly publikovány překlady (nejen) studentů SP double degree. Číslo je k dispozici online: <https://karolinum.cz/casopis/auc-philologica/rocnik-2020/cislo-3>

Do budoucna se usiluje o to, aby se překladatelské workshopy pořádaly pravidelně. Cílem je posílení vědecké spolupráce a vytvoření fóra pro vzájemnou spolupráci v rámci vědeckých a překladatelských projektů na obou partnerských univerzitách. Žádost o finanční podporu projektu Bikulturnost a translace čeština-němčina (Bikulturalität und Translation Tschechisch-Deutsch) podaná v březnu 2021 na roky 2022–24 byla schválena a lze ji realizovat v rámci programu DAAD Východní partnerství (Ostpartnerschaften), viz

přílohu. Pokračování workshopu je plánováno na jaro 2022 v Praze, přičemž se aktuálně připravují podklady pro podání příslušné další žádosti o podporu Česko-německého fondu budoucnosti (ČNFB). Podání žádosti u ČNFB má proběhnout do 31. 12. 2021. Pokračování a etablování společných překladatelských workshopů má na jedné straně sloužit k doplnění obsahů studia, aby se mohly probrat další tematické oblasti nad rámec běžné výuky, zvláště v literárním překladu. K tomuto účelu mohou studentům poskytnout aktivní profesionální literární překladatelé náhled do pracovní praxe a poukázat na specifickou problematiku literárního překladu. Dodatečně by měly workshopy také poskytnout možnost prezentovat aktuální a již realizované překladatelské projekty a translátologické výzkumy. Kromě toho mohou workshopy představovat rovněž platformu, která umožní zachování kontaktu s absolventy studijního oboru.

4) Hodnocení efektivnosti **postupů pro hodnocení studentů**

Hodnocení studentů zajišťuje ve FFUK Studijní oddělení, přičemž efektivnost příslušných postupů je ošetřena vnitřním předpisem fakulty (viz: https://www.ff.cuni.cz/wp-content/uploads/2019/09/Pravidla_pro_hodnoceni_studenty_FFUK_I_UZ_14-12-2018-final-web.pdf)

5) Hodnocení zátěže studentů, **průběhu jejich studia** a jeho ukončení

Ve sledovaném období v rámci SP studovalo (počet zapsaných studentů) celkem 38 studentů, z toho 172 s domovskou univerzitou UK a 21 s domovskou univerzitou Universität Leipzig (UL).

V akademickém roce 2020/2021 úspěšně absolvovali 2 studenti s domovskou univerzitou UK a 6 studentů s domovskou univerzitou UL.

Během tzv. mobility ročníku studenti s domovskou univerzitou UK využívali stipendium od Česko-německého fondu budoucnosti, popřípadě čerpali stipendium Erasmus+. Studenti s domovskou univerzitou UL pak využívali stipendium od organizace DAAD (Deutscher Akademischer Austausch-Dienst), popřípadě čerpali stipendium Erasmus+.

Velmi pozitivní je, že jeden absolvent SP s domovskou univerzitou UL (německé národnosti) ve sledovaném akademickém roce (AR) studoval v navazujícím magisterském studiu v ÚTRL FF UK. Jedna absolventka SP s domovskou univerzitou UK (české národnosti) byla přijata do magisterského studia na UL.

6) Hodnocení očekávání, potřeb a spokojenosti studentů ve vztahu k studijnímu programu

Na konci července 2021 zaslal odbor pro rozvoj kvality ve výuce a studiu UL v rámci přípravy na externí evaluaci SP elektronický dotazník všem studentům SP double degree. Této anketě se zúčastnily 2/3 studujících. Celkově byl SP ohodnocen velmi pozitivně – spokojenost se SP se pohybovala u všech odpovědí mezi „velmi dobrý“ (nejlepší hodnocení) a „chvalitebný“ (druhé nejlepší hodnocení). Studenti se vyjádřili zvláště pozitivně k vysoké kvalitě odborných předmětů a k radám a pomoci vyučujících, např.

„Panuje přátelská atmosféra, ve které se nemusíme bát mluvit o problémech. A potom můžeme společně najít řešení.“

„K dispozici je široké spektrum vyučovaných předmětů.“

„Lze propojit obsahy jednotlivých seminářů a přednášek.“

Vedle převážně pozitivních hodnocení zazněly také kritické hlasy, které zrcadlily těžkou dobu studentů v době koronavirové pandemie, např.

„Roční zahraniční pobyt v Lipsku musel probíhat kvůli pandemii online (studoval/a jsem SP double degree s výchozí univerzitou v Praze), a to ovlivnilo samozřejmě moje studium.“

„Existují jen důvody, které souvisí s korunou. – Vedle online výuky se vyžadovalo sedět ještě více u laptopu a očekávalo se dobře si věci zapamatovat, to bohužel není takové jako v prezenční výuce! Více zohlednit povolání.“

„Měli jsme řadu očekávání, která kvůli situaci ohledně koronavirové pandemie nebyla naplněna.“

„Můj zahraniční pobyt proběhl v akademickém roce 2020/2021, v době koronavirové pandemie. Bylo to velmi frustrující a byla s tím spojena řada problémů, neboť se vše konalo online.“

Shrnutí

Koordinátoři programu použijí výsledky hodnocení ke zlepšení kvality programu, a to s ohledem jak na administrativní postupy, tak na realizaci výuky.

Toto hodnocení je vypracováno ve dvou jazykových verzích, v češtině a němčině.

Toto hodnocení se předkládá na konci akademického roku 2020/2021.

Členové Výkonné rady SP DD za FF UK

koordinátor SP za českou stranu	PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D.
další člen pedagogického sboru působící jako vyučující studijního programu	PhDr. Mgr. Petra Mračková Vavroušová, Ph.D.
proděkanka pro studium	PhDr. Hana Pazlarová, Ph.D.
proděkanka pro zahraničí	prof. PhDr. Markéta Křížová, Ph.D.

Členové Výkonné rady SP DD za FF UL

koordinátorka SP za německou stranu	Prof. Dr. Danuta Rytel-Schwarz
další člen pedagogického sboru působící jako vyučující studijního programu	Dr. Christof Heinz
referentka pro mezinárodní SP (Zahraniční oddělení)	Tabea Mager
referentka péče o zahraniční studenty (Zahraniční oddělení)	Betina Sedlaczek

Pro pokračování programu double degree je důležitým předpokladem zajištění současné personální situace. K 30. září 2021 končí obsazení profesorské pozice u paní profesorky, jež koordinuje studijní program na německé straně, přičemž pro pokračování studijního programu má zásadní význam, aby tato pozice byla znovu obsazena.